

Deželni zbori.

Deželni zbor kranjski.

Obpravave deželnega zbora pretekli teden so obsegale sledeče stvari:

Gospod dr. Zupan je v imenu deželnega odbora govoril za popravo razdrte strehe na zvoniku ljubljanske bolnišnice, da bi se ob enem takrat povikšal zvonik in prizidala nova zakristija in shramba za mašno obleko. Nasprotovali so temu predlogu nekteri poslanci, drugi so ga deloma podpirali, nekteri stavili nove predloge. Pri glasovanju so vsi predlogi padli, in po takem bo stal zvonik bolnišnice le še tako dolgo, dokler se sam po sebi ne razruši! Ozir na stroške je dosihmal v našem zboru tako nadvladoval, da nazadnje bojo še vsi gospodje na oltar domovine položili svojo dnino.

Ker je te dni dr. Bleiweis zboru izročil prošnjo nekterih mlinarjev in družih, naj bi se na brodu pri St. Jakobu namesto ladije čez Savo napravil most, in še dosihmal ni bilo odseka, ki sprejema prošnje, so bili danes v ta zbor izvoljeni gospodje: Rudež, žl. Strahl, Dežman, Gustav grof Auersperg in dr. Recher.

V seji 5. februarja je dr. Bleiweis v imenu deželnega zbora govoril o potrebi postave, po kateri naj se ustanovi požiganje ljubljanskega maha (močvirja). Opomnil je najpred, da ker ne govori danes v svojem imenu, ampak kot poročnik deželnega odbora, bode zoper svojo navado govoril nemški. Razložil je potem stan našega močvirja na drobno in rekel, da deželni zbor je napravil osnovo te postave po svojih lastnih skušnjah in po zaslišanju zvedenih mož. Gosp. Kromerju se osnova deželnega zbora zdí predrobna in pomankljiva, in nasvetuje, naj se izroči v pretres novemu odseku; gosp. Dežman ga podpira v tem, dr. Bleiweis razjasnuje vodila deželnega odbora, pa reče, da se ne upira novemu odseku, če že morajo odbori nad odbori povsod biti, in naposled je bil odsek izvoljen iz gospodov Kromer, Bleiweis, Dežman, Kozler, Mulej; ker pa je gosp. Mulej se odpovedal odseku in namesto sebe priporočal g. Ambroža, je bil g. Ambrož enoglasno sprejet v ta odsek. — Potem pride na vrsto predlog dr. Bleiweisov: naj se opravični red napravi v nemškem in slovenskem jeziku in izroči vsakemu poslancu en iztis. Podpiral je v slovenskem govoru ta predlog z jasnimi dokazi žive potrebe in da vsi stroški ne bojo znesli čez 15 gold. Pri glasovanju po §. 18 opravičnega reda so poslanci tako malo vedili, pri čem da so, da so se gospodje dr. Wurzbach, dr. Zupan, žl. Strahl in dr. Bleiweis ustavili nejasnosti tega §., ker obsedeli so tudi tisti poslanci, ki so za ta predlog bili. Glasovalo se je še enkrat — al padel je predlog dr. Bleiweisov, ker med 28 poslanci jih je le 12 za-nj bilo. Pri tej priliki se je očitno pokazalo, da tistih 15 gold. ni moglo vzrok biti, da je padel predlog, — pokazalo se je pa tudi, kako nepraktičen je §. 18 opravičnega reda. Gospod predsednik se je držal natanko besed tega §. in je vprašal: „Tisti gospodje, ki so za to, da se dr. Bleiweisov predlog izroči ali že izvoljenemu odseku ali pa novemu, naj vstanejo.“ Naravno je bilo po teh besedah §. — kakor je dr. Zupan resnično opomnil — da nihče ni vstal pri tem prašanji, ker se ne glasi določno ne za „da“ in ne za „ne“, potem takem pa tudi ne more veljati, da je predlog padel, ker nihče ni za-nj vstal. Glasovalo se je tedaj še enkrat, pa padel je predlog.

V današnji seji je gosp. dr. Zupan v svojem in v imenu žl. gosp. Strahla, dr. Bleiweisa, barona Apfalterna in dr. Recherja podal gosp. predsed-

niku za prihranjenje deželnih stroškov važni predlog: naj deželni zbor sklene, da v Ljubljani stanujoči poslanci ne dobivajo celó nobene dnine, vunanji pa le polovico predlanskim ustanovljene plače. Gospod predsednik je obljubil ta predlog kmali postaviti na dnevni red.

V seji 7. februarja je prišel predlog deželnega odbora na vrsto, po katerem naj zbor ustanovi število in plačo uradnikov deželnega odbora. Žl. g. Strahl je bil poročnik; obveljali so skor vsi nasveti, čeravno sta gospoda Derbič in Kromer sèm ter tje nasproti govorila. Razpisale se bojo zdaj kmali te službe; nastopili jih bojo novoizvoljeni uradniki 1. novembra letos; kdo jih bo volil (ali celi deželni zbor ali deželni odbor), je bilo za neko poznejšo sejo odloženo.

Dopisi.

Iz Gradca 3. sveč. Gk. (*O Vodnikovem spominu; iz deželnega zbora*). Dasi tako krasne slovesnosti popisati nimam, kakor jih obilo berete iz družih mest, vendar mislim Vam saj s tem ustreči, da Vam povem, da še ni umrl duh národnosti v Gradcu. Živi, živi duh slovenski in bo živ na veke. To kaže naša mala veselica praznovana v sobani „pri divjem možu.“ Sešli smo se Slovenci, Čehi in Srbi. „Hej Slovani...“ je zabobnela in veselje se je začelo. Govoril je najpred g. Krek. Naj le nektere besede povzamem: „Srce ne miruje nikada in v ljubezni do naroda, do domovine tudi mirovati ne sme, ker, ako hočemo národu národnost ohraniti, moramo sami narodni biti. Kakor drevo še le tadaj dobí pravo veljavo, ko se veje njegove jamajo šibiti žlahnega sadja, tako tudi narod postane pravi narod še le, ko telesne moči in bratovska vzajemnost lepša žlahni sad omike. Prvi sad poezije je nam Slovencom podaril mož, čigar 104letni rojstni god oživljena Slovenija navdušeno nocoj obhaja. On je prvi srečno zasadil pero in nam zapustil v blagih pesmah občutke svojega dostikrat nesrečnega srca. On je budil in zbudil národ in mu odkril miloto kreposti, blaglasja njegovega jezika. Njemu je ovila prvemu Vila z laborom čelo za blagi trud in njo posnemaje ga vsakokrat veselo venča národ, kolikorkrat se vrne njegov rojstni god.“ — Sledile so pesmi slovenske, česke in srbske. Kar nas je skupaj bilo, nas je vezala bratovska ljubav. Praznovaje pa spomin Vodnikov nismo pozabili onega moža, ki je bil vrli podpornik Vodnikov; to je baron Žiga Coiz. Gospod J. Papež je občni želji ustregel, rekoč: „Tudi njegove kosti že davno trohne pod obraščeno gomilo, al zasluge njegove še živijo in bodo živele zmirom v hvaležnih srcih slovenskih.“ Tudi Gršak je v kratki besedi napil slozi jugoslovenski. Se vé da pri spominu nekdanjih dobrotnikov smo se tudi spomnili sadašnjih bojevavcov. Napivalo se je gospodu Strosmejer-u, dr. Bleiweis-u, dr. Toman-u, Andreju Einspieler-ju itd. Malo društvo se je veselo razišlo. — Da pa tudi na drugi strani slovenski duh razprostira svojo moč, Vam bo kazala tisočletna slovesnost naših aposteljnov Cirila in Metoda, katero bomo, pre devetega marca obhajali. Priprave se že delajo. Vendar natanko pozneje. — O deželnem zboru bi Vam rad kaj pisal, — pa le malo vrednosti imajo njegovi sklepi za nas; saj zastopnika imamo skoraj le enega, g. Herman-a. Zato se še o takih národnih stvaréh zinilo ni, kakor postavimo v Ljubljani zavolj slovenskih zapiskov. Štimajo se nekteri govorniki, da ni na Štajarju národne razpore (Nationalitätshader), to je po naše, da so že sami Nemci postali vsi oni štajarski Slovenci, katerih je toliko skoraj kakor vseh Kranjcov. Slovenskemu Štajarcu so razprave deželnega zbora neznane. Vendar v drugih stvareh mislim

bo tudi Slovenec ondi pridobil, kjer bo deželni zbor v resnici za ljudstvo delal.

Iz Celja. ♂ — 11. dan januarja smo imeli v čitavnici naši občni zbor ali skupščino, h kateremu se je vkljub pregrdega vremena zbralo lepo število volivcov. Najpoprej naznani predstojnik čitavnice kroniko njeno od preteklega leta, zatem g. blagajnik nje dnarstveni stan, iz kterega se vidi, da čitavnica naša ne samo duševno, ker „besede“ naše dokazujejo, temoč tudi materialno zmirom bolj in bolj na krepkejših nogah stoji; kajti čitavnica naša, morda izmed vseh enakih slovenskih društev v najneugodnejših razmerah in okoliščinah, kaže vendar z blizo 1600 gold. dohodkov proti 1500 gold. stroškov, in s celim pohošjem nad 800 gold. vrednosti, na katero še, se vé da na blizo 300 gold. dolžujemo, že lepi materialni stan svoj, čemur se nasprotniki njeni ne čudijo malo. — Po končanem glasovanju se je pokazalo, da so volivci skoraj enoglasno poprejšni odbor zopet izvolili. Po oklicu in potrjenju starega odbora se je vdala obilna družba, med katero je bilo mnogo Mozirčanov srčnemu razveseljevanju, sladkemu petju in živemu plesu.

Enaka, če ne bolj vesela je bila „beseda“ 18. januarja, od ktere le samo toliko omenim, da je razun lepih čvetospevov in korov posebno naš učitelj petja, že dobro znani gosp. G. Tribnik na glasoviru prav izvrstno in živo razveselil vse mnogobrojno zbrane poslušavce s svojimi „spremembami slovenskih pesem“, izmed kterih je tisti večer „Pridi Gorenc“ na vrsto prišla. Še bi — pa dopustite mi, drage „Novice“, da preneham dalje popisovati naše navadne „besede“, ki so gotovo kakor drugod, ena do druge enako vesele in zanimive, in dovolite mi, da vam naznanim kaj drugega, kar čitavnica naša v enoletnem svojem obstanku še doživela ni, in to je:

Beseda v Laškem trgu (Tüffer), katero je čitavnica celjska 25. januarja ondi napravila bila. Kdor vrle, za našo narodnost tako živo unete Laščane pozná, ne bo dvomil, da je res tisti večer vsem, ki so se besede vdeležili, veselja in zabave v toliki obilnosti prinesel, da mi vsega natanko popisati mogoče ni. Kar se jih je moglo že dopoldan odpraviti gostov, so podali se iz Bistrice, Sentjurja, iz Celja in nje okolice po železnici na Laško, kjer jih je na kolodvoru slovesno sprejel tržni župan gosp. Valentinič in precej drugih gospodov. Bili so tudi vozovi pripravljene za-nje. Večina došlih je, povabljena od prečastitega nadžupnika Laškega, gostoljubnega gosp. A. Žuža, obedvala pri njem, druge so Laščanje vzeli seboj in jim pri svojih mizah srčno dobro došlico napivali. Popoldan pa je voz za vozom donašal radostne goste iz Šoštajna, Žavca in Celja, in večerni mrak je zbral vse ljube goste v krasno olišpani, s podobo presvitlega cesarja, s slikami drugih slovečih Slovanov in s slovanskimi zastavami okinčani véliki dvorani g. Slanca, laškega tržana. Ko si skozi dve za gostovanja odločeni sobi stopil v dvorano, si veselega začudjenja skoraj ostrmel, viditi tu krasni venec še nad šestdeset domoljubnih gospá in gospodičin, mnogo v slovenske barve oblečenih, večidel iz Laškega trga, čakati pričetka toliko zaželjene „besede.“ O pol sedmih začnejo nalašč za to naprošene godbe osem najizvrstnejših goslarjev našega domačega polka Kinsky z dvema drugima diletantom mile melodije se po dvorani tresti, dokler ne stopi ob 7. uri tržni župan g. Valentinič pred veseli zbor in ga s krepko slovensko besedo pozdravi, razodevaje svoje in vseh Laščanov veselje nad nicojšnim večerom, ter celi družbi in čitavnici celjski srčni „živila“ zakliče. Ko je hrumeče ploskanje potihnilo, se vzdigne gosp. predsednik čitavnice naše, ter v kratkem pa lepem primernem in navdušenem govoru

odzdravi gosp. županov pozdrav, kterega vsa družba z gromečim veseljem sprejme. In zdaj so vrstili se pevci čitavnični s slavno znanimi Šent-Jurskimi, prepevaje razne slovenske pesmi v koru in v čvetospevih, med drugimi Ipavic-ovo „Domovina“ in „Ilirija oživljena“, ktere vse so navdušene poslušavce z nepopisljivo radostjo navdale. Za petjem se je še nekaj na glasoviru sviralo, potem pa je začel se ples. Med tem, ko je plesaželjni mlajši spól pa večidel družbe, v hitrem kolu po dvorani se vrtil, je drugi za bogato obložene mize se podal in ondi pri sladkem vincu in dobrem pivu vesele slovenske zdravičke in druge narodne pesmi prepeval. Ko so urne nožice lepih plesavk se nekoliko že utrudile, začelo se je že napivati; in prvo zdravico napije gosp. predsednik čitavnice prečastitemu gosp. okrajnemu predstojniku Laškemu, ki je s celo svojo obitelji besedo počastil. In zdaj so napitnice križema vrstile se: gosp. nadžupniku, gosp. županu, čitavnici, Laščanom, novim udom čitavnice, ki so oni večer dali vpisati se, pevcem itd., med drugimi tudi vrlim, domoljubnim Laškim gospém in gospodičinam, katero zdravico je v imenu svojih tovaršic gospá O..., Laščanka, tako ljubeznjivo in lepo slovenski odzdravila, da slava-klici skoraj niso prenehali hotli. — Preden končam svoj že precej obširen popis te besede, še nekaj zamolčati ne smem. Ko so po živem in neutrudljivem plesu gospodične po dvorani v kolu šetaje, hladile in oddihavale si, povzdignejo, kakor da bi se bile pomenile, enoglasno svoje čiste glasove in zapojejo tako mило in lepo „Mila mila lunica“, da nam je veselja srce igralo, in da so mnogim oči radosti se solzile. — Naj mi še reče kdo nasprotnikov naših in naših besed, da veselice naše so le presiljene in da le veljavni pa prenapeti Slovenci ljudi v čitavnice silijo, rad bi ga bil peljal k naši besedi na Laškem, naj bi ondi bil vidil in se prepričal, da le vzajemna ljubezen do narodnosti in do poštenega odkritosrčnega razveseljevanja Slovence k Slovincu vleče. Vem, da z enakim veselim obrazom in enako nadušenostjo bi bil moral, če bi znal, tudi on zapeti prelepo slovensko zdravico:

„Slovene Slovence vabi,
Če se ti pit' ne gabi,
Tak pridi — k besedi — k nam,
Smo dobre volje tam.“

Ko je tretja ura zjutraj stranske goste na kolodvor tirala in vozovlak pri petdeset oseb, neizbrisljivi spomin v srcu, Laškemu trgu odpeljal, so še ostali veselivci v ožjem, pa nič manj veselem krogu še do zlatega svita s petjem in plesom se radovali, dokler ni juterna zarja tudi te opominjala, trudne oči in upehane kolena in telo mehki posteljci izročiti in v sladkih sanjah „besedo“ nadaljevati. Hvala vam, Laščanje! hvala tudi tebi celjska čitavnica! za ta neprecenljivi večer. Bog daj, da bi Slovenci celjskih okolice še več takih „noch nie da gewesen“, pa tudi v resnici še nikdar tako lepih in veselih večerov imeli!

Iz Celja. S. — Iz srca se zahvaljujemo blagona-rodnemu gospodu dr. Ljudevitu Gaj-u v Zagrebu, ki nam že čez dva mesca svoje „Narodne novine“ brez plače pošiljati blagovoli. To nam je velika dobrota, zakaj igraje se vadimo ilirskega jezika. Toraj hvala in slava vrlemu Iliru, ki ne zabi svojih slovenskih bratov.
Celjski dijaki.

Iz Dolenskega 1. svečana. J. D-lj. — Naznanite drage „Novice“ za ta čas res čudno znamje vremena, da že sedaj v našem kraji metuljčki tako veselo skaklajo, kakor v najlepši spomladi; v dokaz tega Vam pošljem 2 taka mrgolinca, ktera sem ne davno z lastno roko vjel. Ta živalica se je že pri nas o sv. Pavlu prikazala. Ali se je letos zarad tega bati mnoge zalege

gosenc? — Pa še nekaj Vas vprašam, in sicer ker je želja več tukajšnih kmetov, da bi zvedeli, kaj gospodje, ktere smo v deželni zbor volili, tudi tam govore in kako se tam za nas ponašajo in kdaj da pridejo letos stenografični zapisi v našem domačem jeziku na svitlo. *)

Iz Dolenskega 5. svečana. ** — Vaš dopisnik od sv. Trojice na Štajarskem vam, ljube „Novice“ 1. januarja pripoveduje, kako ondi slovenščina čedalje bolje mesto dobiva, in kako rogaški uradniki slovenskemu ljudstvu zmiraj bolj pripuščajo. Pravo tako! Cesarjeva slovesna beseda se glasi, da naj se na slovenski zemlji po slovensko ravna. Ali žalibog! to nikakor ni povsod, marveč je še dosti kancelij, ki celó najložjih in najpotrebniših stvari ne dopisujejo v slovenskem jeziku. V srce me namreč zabolí, kolikorkrat vidim na preprostega hribca nemško „Vorladung“, ki se vé, da toliko ume, kot grščino ali hebrejščino. Čmu mu je že toraj ta „Vorladung“? Mar bi mu tiste krajcarje, kolikor veljá tisk teh „Vorladung“, za pot poslali, kadar ga hočejo v „bezirk“ imeti, da bi si kruha kupil. Kako smešno je tudi ob nedeljah in praznikih, kadar se po dokončani službi božji srenjski služabnik (Gemeindediener) na povikšani kraj cerkvenega obzidja, kot Enea, spravi, in v svoji „Amtsmiene“ začne večati v neki čabodri, ki je prav ostanek babilonske zmesi, „kaj da se vam pustí od pecirksomta vun klicati, da je štajarska granica zavoljo živinske kuge v Rajhenberku, Lichtenwaldu in tudi v pecirkih Račah, Litaj, Egg pri Podpeč in še naprej gori na Gorenskem v pecirku Stein zaprta, da se z živino čez to granico ne smé. Tudi se vam pustí zavoljo žebcov vun klicati, da bodo pšelarji z njimi v Nassenfuss, Krainburg, Neumarkt itd. po navadi einkvartirani, kateri jih bote kaj nicali.“ — Ali ne kaže tak ričet silno potrebo, da bi gosposke morale srenjskim in drugim svojim služabnikom vsaj tacih razglasov in oklicov slovenski pisanih v roke dajati, ako že ne iz ljubezni do maternega jezika, že vsaj zato, da bi nemški vedno hvalisani kulturi tolike sramote ne delali. Bomo li res „Kranjci“ do sodnega dne zmiraj na „krajci“ ostali? Ali bomo zmiraj pod starim centralizmom proti Frankobrodu oči obračali in svoje roke le tje pomaljali. Naj bi pač gospodje v deželnem zboru take potrebščine resnobno v prevdarek vzeli in skrbeli, da se jim pride v okom. Ki ste iz naše srede v zbor poslani, je dolžnost vaša, da se za naš blagor in za naše pravice potegujete. Znani so vam naši žulji in naše skeleče rane, ter na Vas je, da nam jih ozdravite.

Iz Ljubljane. x Popisali smo zadnjikrat slovesni večer Vodniku na čast v čitavnici naši, pa obljubili smo bolj na drobno omeniti še program te besede, ki je — to je le en glas — presegel vse, ki smo jih doživeli dosihmal v čitavnici naši. Po pozdravilu gospod predsednika Ambroža, ki je bilo s pravo-klici mnogokrat sprejemano, so sledeče stvari bile predmet današnje besede. Godovnico dr. Tomanovo v slavo Vodniku složeno, ko smo mu leta 1858 stavili spominek na rojstni hiši v Šiški, je govorila mlada gospodična s tako živim občutkom in tako primernim izrazom, zdaj milim, zdaj krepkim, da je vse navdušeno bilo izvrstnega govora. Težko je za resne deklamacije bolj govornice najti. — Kitica národnih pesem, jugo- in severoslovanskih, čeravno smo jo slišali že v besedah naših, je vendar danes po mogočnem koru s posebnim navdušenjem peta toliko radost izbudila, da slavo-klicov

ni bilo ne konca ne kraja, ki so priklopili do vrhunca, ko je naposled zadonela „cesarska pesem“, pri kateri so vsi pričujoči se vzdignili iz svojih sedežev in jo stojé poslušali. Gospod Nedved se je v tem „vencu“ pravega mojstra skazal. — Za tem korom je sledila igra na glasoviru. Mlada gospodična, ki nam je priljubljena že od prejšnih besed, se je odlikovala danes z „rusko melodijo“ in ljubeznjivimi „českimi perlami“, pa nam zlasti v poslednjih pokazala svojo nenavadno umetnost, s katero gospoduje glasovir, da najtežje reči izpeljuje s tako lahkoto, kakor da bi ji bile igrača. Samo po sebi se razume, da slava-klici po vsi dvorani so ji doneli v hvalo. — Zdaj je sledila željno pričakovana dramatična scena, ki jo je zložil in v „Glasniku“ pred nekimi leti natisniti dal, pa za današnji večer nekoliko predelal vrli naš slovenski pisatelj gosp. J. Bilc pod naslovom: „Vodnik, Zois in Linhart“ ali „Slovenija oživljena“. Lepa ideja in krasna beseda, čisto primerna današnjemu času, dela to sceno vso pripravno za „besedo“, v kateri si bodi čitavnici, ker je važen odlomek zgodovine naše in ker mora povsod se dopasti, ako se tudi tako izvrstno ne stavi pred oči, kakor se je stavila danes v čitavnici naši. Ko smo slišali danes Žiga Zoisa, pač lahko razumemo, da mož takega domoljubnega srca je mogel vneti Vodnika, Linharta in Kopitarja, da so veliko svojo dušno zmožnost posvetili domovini. Občno živo pohvalo je dobila ta igrica, ki jo bomo z dovoljenjem gospoda zložitelja natisnili v našem listu. — Eden najsijajniših oddelkov besede današnje bila je velika pesem iz italijanske Donizett-ove opere „Maria Rohanska“, v kateri je gosp. Miroslav Vilhar besedo prevodil na slovenski. Ako rečemo, da jo je pela gospá, ki po svojem krasnem glasu in umetnosti muzikalni sloví za prvo pevsko mojstrico v našem mestu, nam pač ni treba še reči, kakošno neskončno radost je izbudila pri poslušavcih vseh. — Omeniti imamo še dva kora, ki smo ju danes prvokrat slišali; enega pod naslovom „Zvezdici“ je zložil gospod prof. Nedved tako izvrstno, da po končanem petju ni ploskanje pred potihnilo, dokler se ni pokazal mojster sam; drugi pa je bil g. Mašekov kor na besede Koseskove „Kdo je mar?“, ki je današnji večer tako rekoč „zvonec nosil“, ker je bil po večini pražkih mojstrov spoznan za najboljšo kompozicijo, za katero je bilo razpisanih 10 cekinov v zlatu. Kdor pozná krasoto te pesmi, ki je leta 1848 na ljubljanskem gledišču po govorniku g. Mhk. dosegla tako slavo, da nikdar poprej nismo slišali takega ploska, se ne bo čudil, da je obudila tudi danes v izvrstni muziki izrazena pesem občno navdušenost. Pesem ta je hvala kmeta slovenskega, in v več odstavkih kaže, kako bistroumni prosti sin kmetiški dospé vse tudi najviše stanove. Vsak odstavek vpisuje drug stan. Za muziko ljubljansko v prejšnjih časih mnogozaslužnemu starčku G. Mašek-u je tedaj vsak iz srca privošil, da mu je došla ta čast na pozne njegove dni. Gospod Mašek je sam vodil ta kor, ki ga je spremljal orhester in ga so naši gosp. pevci v zboru in dveh posamesnih glasih (tenor in bas) tak navdušeno peli, kakor ga res samo naši pevci peti morejo. Mili glas našega prvega tenorja in mogočni glas našega prvega basa se je ovijal okoli celega zbora tako, da je vse začarano bilo o tem popevu.

Današnji večer je g. dr. Janez Bleiweis zastran darila za Koseskovo pesem „Kdo je mar“ in pa zastran družega Vodnikovega darila za najboljšo povestico, zboru oklical sledeče:

Za Koseskovo pesem je bilo 8 konkurentov; njih kompozicije so bile v Prago poslane slavnoznanim trem muzičnim mojstrom, namreč g. J. Krejču, g. W. E. Horak-u in g. J. L. Zvonarju; prvi je v prvo vrsto postavil pesem z naslovom: „Kdo je mar?“ Razpečati in

*) Poslednje „Novice“ so Vam povedale, da o sv. Nikolem, — pa povedale so Vam tudi, zakaj ne. V posebnem iztisu stenografičnem bote to pa prav natanko zvedili. Vred.

boš vidil kar!“ poslednja dva pa pesem z naslovom: „Prijatli in brati me silijo dostikrati svoj glas povzdigniti. Zakaj bi ne pel?“ ktero je g. Krejči postavil prvo za uno; tedaj je po večini glasov pesem z naslovom: „Prijatli in brati“ itd. prejela darilo 10 cekinov. Po razpečatenju priloženega listka se je pokazalo, da je Mašek zložitelj nadarjene pesmi. Dr. Bleiweis je pri tej priči v lični skatljici izročil gosp. Mašek u omenjeno darilo, ki jo je vès ginjen med živimi slava-klici sprejel. Ker pa je bila pesem z naslovom: „Kdo je mar? Razpečati in boš vedil kar?“ po enem sodniku zavoljo národnega značaja za najboljšo, po ostalih dveh pa za prvo po Mašekovi priznana, in je vès zbor celó mikalo zvediti mojstra te pesmi po njegovem pravem imenu, je dr. Bleiweis, nanašaje se, da visokocenjeni zložitelj ne bo nič zoper to imel, ako zbor zvé tudi njegovo ime, razpečatil listek in oklical, da slavnoznani naš slovenski muzik g. dr. Benjamin Ipavec je složil to pesem. Zbor mu je radosten zaklical „živio!“ in slišale so se od več strani želje, naj bi gosp. doktor prijazno dovolil, da se tudi njegova pesem kedaj poje v čitavnici naši. Za tretjo najboljšo pesem je v Pragi spoznana bila pesem z naslovom: „Naprej zastava slave“. Al dalje se dr. Bleiweis ni upal razpečatiti listkov. Ako nam dovoli neznan gospod, bomo radi storili, da poznamo vse tri prvake. *) — Drugo je bilo naznanilo, da za v 27. listu razpisano Vodnikovo darilo (60 fl.) sta bila le dva konkurenta, katerih deli pa po razsodbi gg. Dav. Terstenjaka, Ant. Janežiča in L. Svetca niste bile darila vredne spoznane**), tedaj se prihrani to darilo za letos.

Ne moremo skleniti tega popisa, da bi ne izrazili srčne radosti, ktero je občutil današnji zbor, da od blizo in deleč so nektare čitavnice poslale svoje častite predsednike ali odbornike, in da celó čitavnica reška se je udeležila Vodnikove svečanosti po osobni nazočnosti slavnega gosp. Ivana Vončina, podpredsednika čitavnice in podžupana županije reške, ki je prišel z ljubeznjivo svojo gospó, in prečastitih odbornikov dr. Mar. Derenčina, g. Ljud. Ottu in g. Župe-ta. Hvala in slava velecenjenim možakom!

— Strašna nesreča se je pripetila v pondeljek zvečer ob pol šestih na Auerjevem dvorišču „pri konjičku“, kjer ledenico kopljejo, pa se je posula. Enajst delavcov še dosti srečno pobegne, dvanajstega (palirja in očeta 5 otrok) pa je zasulo. Groza je bila človeka, ko je čul glas nesrečneža, pa je vidil tudi glavo, in vendar mu ni bilo mogoče pomagati. Drugi dan opoldne ga še niso izkopali iz razvalin ledeničnih. Nekako čudno je, da se zdaj pozimi dovoljujejo take dela in brez dostojne varnosti!

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja 3. febr. Danes so se z veliko slovesnostjo delile svetinje (medalje), ki so jih mnogi razstavniki iz našega cesarstva prejeli v Londonu za razstavljene poljske pridelke ali obrtnijske izdelke. Minister kupčijstva je začel delitev svetinj z ogovorom.

— Govori se, da deželnim zborom po vseh deželah je odmerjen le kratek čas, ker se bojo nek že končali 28. dne prihodnjega mesca. Prve dni majnika se ima začeti spet državni zbor; pa tudi ta ne bo

dolgo trpel, ker proti koncu letošnjega leta se imajo zopet začeti deželni zbori; tako se bojo nek vredili deželni zbori in državni zbor tako, da uni bo zimski čas, ta pa spomladanski in prvi poletinski čas. Ogerske zadeve pa so nek še zmiraj tam, kjer so bile, in ministerstvo bode prihodnjemu državnemu zboru javalne vedilo kaj gotovega povedati, kaj da je doseglo dosihmal.

— Komisija, ktero je ministerstvo na Dunaj sklicalo, da prevdarja zdajne postave zoper govejo kugo v našem cesarstvu, in da nasvetuje nove, če je treba, je enoglasno rekla, da postave te same po sebi so prav dobre, krivo je le to, da se nemarno izpeljujejo; tega je pa spet krivo to, da so živinski gospodarji prenečimerni, in da sploh po vseh deželah našega cesarstva manjka umnih živinozdravnikov. To je pač gola resnica. Gospodje na Dunaji ne poznajo ne dežel ne ljudstev avstrijskih in s svojimi živinozdravniki vedno le visoko letati hočejo; — ker pa ni dohtarjev in magistrov za živinozdravilstvo po revnih deželah, se pasejo mazači in mojstriskazi po kotih in delajo škodo. Naj se v Avstrii izučujejo, kakor po družih državah, tudi živinozdravilski pomočniki (Gehülfen), kakor jih izučujemo tudi v Ljubljani, pa bo za silo zvedenih ljudi dovolj v vsaki deželi. Posamesni odseki te komisije so začeli že svoje dela; radovedni smo, kaj bojo nasvetovali.

— Med možmi, ki so v državnem zboru najkrepkeje zastopali vladu, so bili iz zbornice gospôske poslavljeni z redi: knez Karl Auersperg, baron Baumgartner, grof Fr. Salm in grof J. Sternberg, — iz zbornice poslancov pa Hasner, grof Vrbna, Hopfen, Szabel, Brinz, Bachofen, Brosche, dr. Gschier in dr. Ofner.

Koroško. Celovski deželni zbor je zavrgel gosp. Einšpielerjev nasvet, naj se pošlje ministrska predloga zastran patronatov ministerstvu nazaj in zahteva naj se, da ministerstvo napravi novo osnovo, po kateri naj se proti poštemu odškodovanju odkupijo patronati.

Hrvaško. Železnica od Zemuna v Sisek, Karlovec, Novi in odtod v Senj in Reko je dovoljena.

Česko. Iz Prage. V seji 3. dan t. m. je gosp. prof. Purkyne s 65 družimi poslanci podal deželnemu zboru načrt prošnjega pisma, ki naj se izroči Njih veličanstvu cesarju za pomilostenje tistih mož, ki so zavolj časnikarskih pregreškov v jetnišnicah.

Poljsko. Iz Varšave se 6. dne t. m. piše v „Czas“, da se punt na rusovskem Poljskem čedalje bolj širi, — da se je že veliko krvi prelilo, vendar pa še velikega boja ni bilo; ves okraj Sandomierski je že izpuntan in večina okraja Ljublinskega in Varšavskega; največa bitva je dosihmal ponoči 2. svečana bila v Biali. Po več krajih vstajniki postavljajo národno vladu. Sliši se, da Poljaci, ki so dosihmal v prognanstvu živeli na Francozkem, Angležkem itd., hitijo zdaj domu na Poljsko in da generala Türr in Mieroslavski sta že v Vollinii. — V Levovu in Krakovi oklicuje c. k. deželni glavar, da noben puškar ali sabljar ne sme nikomur nobenega orožja prodati, ako od c. kr. policije ni dobil dovoljenja za prodaj.

Angleško. Iz Londona 5. febr. Danes se je začel državni zbor. Kolik razloček med govorom kraljičnim in med govorom Napoleonovim! Vidi se, da tu je le unanji lišp, tam notrajna veljava.

 Današnjemu listu je prvi kos stenografičnih zapisov iz važne 7. seje deželnega zbora kranjskega priložen.

Kursi na Dunaji 10. februarja.

5 % metaliki 76 fl. — kr.	Ažijo srebra 14 fl. 50 kr.
Narodno posojilo 82 fl. 5 kr.	Cekini 5 fl. 54 kr.

*) Tega gospoda in ostalih 5, katerih ne poznamo, prosimo, da pošljejo po svoje kompozicije ali pa nam povedó, kamo naj jih pošlemo.

**) Tudi tako.

Vred.